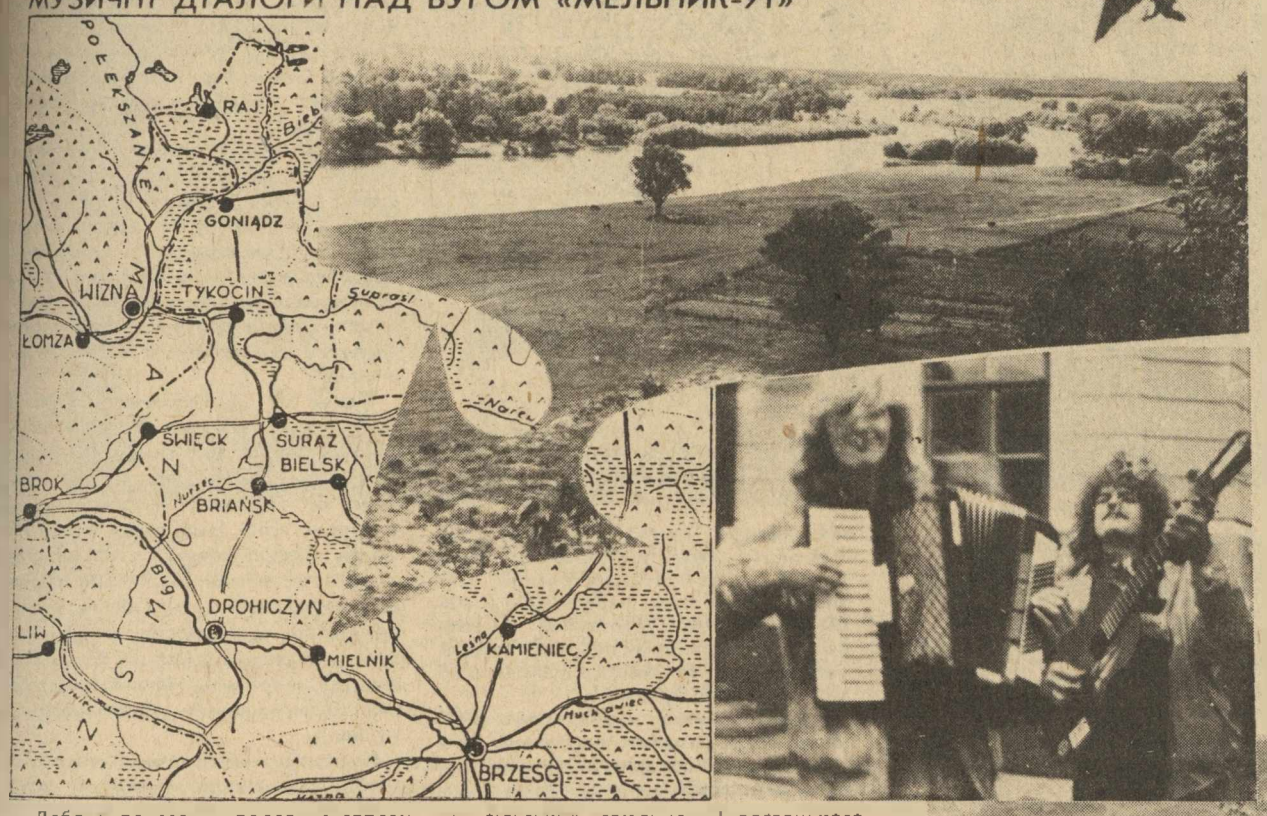
ВПЕРШЕ НА ПІДЛЯШШІ!

З 29 серпня по 1 вересня Підляський відділ Об'єднання українців у Польщі у співдружності з урядом гміни Мельник і молодіжним центром «Контакт» проводять

МУЗИЧНІ ДІАЛОГИ НАД БУГОМ «МЕЛЬНИК-91»

Добрий початок — половина справи. Організатори імпрези запросили до участі у «Музичних діалогах...» тріо Мареничів та ансамбль «Світязь», виконавцю народних пісень Полісся Ганну Павляшик, поетів, авторів і виконавців Миколу Тимчака, Едуарда Драча, Івана Козаченка, Лідію Гольонко, ансамблі «Пенсія» (Тернопіль), «Жнива» (Здолбунів), «Еней» (Смига), «Кобзарську громаду» з Києва, режисера-мультиплікатора Володимира Авсентійовича Дахна з мультфільмами про козаків, Олександра Гаркавого з групою «Світ», кандидата філологічних наук, доцента Віктора Давидюка з лекцією-концертом «Архаїчний фольклор Західного Полісся»...

У ПРОГРАМІ:

29-30 СЕРПНЯ художні колективи та окремі виконавці співаної поезії виступатимуть на літніх майданчиках та у сільських світлицях Білостоцького воєводства. «Вечорниці у світлиці» — гмінному осередку культури Мельника — за участю диско-групи «Пенсія» (Тернопіль). А в кіно «Гурнік» — програма українських мультиплікаційних фільмів для дітей.

31 СЕРПНЯ — гала-концерт української музики молодої генерації у «Тополіні» над Бугом. Після фейєрверку — «Досвітки»: нічний клуб творчої молоді у гімінному осередку культури Мельника.

1 ВЕРЕСНЯ після ранкового богослужіння у православній церкві — концерт духової музики за участю міського ансамблю церковної музики з Білостоку «Ісон». Подія дня — «Фольклор Надбужанський». Гала-концерт на березі Бугу у «Тополіні».

СПОНСОРИ ІМПРЕЗИ: Міністерство культури і мистецтв, відділ суспільних справ воєводського уряду в Білостоку.

Василь ГЕЙ

НА КОРДОНІ

Де через тихі заплавні широти
Рідну мелодію річка веде,
Став я в облозі колючого дроту:
Де тут Волинь моя? Холмщина — де?

Став я липневого неба навпроти,
Зір затуманює спека густа:
Де тут Данилових коней протопти?
Де тут чаяться червенські міста?

Бачу не хмарності — коси вербові,
Чую не стогін, а віддих трави.
Повниться слід мій не згустками крові—
Теплим насінням краплин дощових.

Буже наш, Боже наш сивий поганський,
На покордонні опертий стовпи,
Поки не впали ще зорі погаслі
Чорними стрілами в мертві степи,

Нас для стрічань і прощальної туги
У краєвиді однім сохрани.
Поки у дроті ще звуки струни
Сплять колючками пов'язані туго,

Побережи, Буже, нас для розмови,
Слова, що каменем вслід не впаде...
Через волинську і холмську діброву
Рідну мелодію річка веде.

(Матеріали випуску підготував В. Ворон, зав. відділом культури «МВ»).

НА ЗАМКОВІЙ ГОРІ У МЕЛЬНИКУ. ФОТО ЄВГЕНА РИЖИКА.

НА ПІДЗАМЧЕ, В «ТОПОЛІНІ»

Ідея повинна визріти. Інколи цьому допомагає його величність випадок. От як цього разу.

Усе почалося з того, що Мирослав Грика з воєводського осередку анімації культури замислив Дні культури прикордоння: Польща—Україна.

Але із десяти пропозицій наших творчих спілок України на листопад лишилося тільки дві: увагу і кошти наших партнерів поглинув фестиваль «Білостоцькі мальви»: так тепер іменується колишній фестиваль радянської пісні у Зеленій Гурі, який перенесли до Білостоку. За новим положенням у ньому, певно, знайдеться місце і для української пісні.

Але наші побратими з Підляшшя не стали покладатися на випадок і взяли ініціативу у свої руки.

Новий фестиваль міг би розминутися з Мельником, якби не Ярко Вишенько, художник. «Ой у славному місті Мельнікові рано-вранці пораненько чорна хмара встала, на себе гнів накликала, до людей промовляла: чи то ясен сокіл так устає, по землі походжає, добре ся має, горілочку кружляє, чи то славний козак-молодець Вишенько на рибу устає, при собі вудочки гнучкії має, хробака з землиці живцем витягає? А чого ти, преславний молодче мельницьку вдачу маєш нас, славних лемків, забуваєш, на «Ватру» не прибуваєш, матір-Лемківщину ні за що маєш?» причитав у сердечному посланні до свого приятеля Богдан Гук.

Правду кажучи, Вишенькові було не до «Ватри». Ми навідалися до нього на другий день Трійці і співали до світанку. Коли ж за вікном проступили абриси Мельника, зовсім втратили сон... Придивилися... Якщо дуже захотіти, літня естрада в «Тополіні» може виглядати не гірше, ніж у «Лісній опері». Коли ж піднялися з Євгеном Рижиком та Валерієм Мареничем на Замкову гору...

Рішення визріло блискавично: якщо розпочинати, то тільки у Мельнику! Бо «де ще знайдеш таку красу?»

Кажуть, що від Замкової гори є підземний хід аж до Дорогичина, захоплено оповідав нам у поїзді до Тересполя парафіянин з Мельника. Того самого, де 1235 року Данило Галицький збудував прекрасну церкву святої Богородиці і де відбулася його коронація за участю папського нунція Опізо. Вона проходила, як то кажуть, у робочому порядку: Данило саме збирався у черговий похід на ятв'ягів.

Але ж і в Мельнику було своє маленьке чудо. Ікона Спаса була в честі великій, сам князь Данило тут молився і обіцяв прикрасити її «всяким украсіньом». А ще — поклади крейди: від давньоруської назви крейди — мел — і витворилася назва місцевості. У давнину річковий порт Мельника, що затишно примостився на березі Бугу між Берестям та Дорогичином, лежав на великій торговій дорозі. Десь тут, у межиріччі Бугу і Прип'яті, знаходилися ті самі переволоки, що сполучали Дніпро з Віслою. Купці з Волині і Києва, що зупинялися тут по дорозі до Західної Європи, торгували галицькою сіллю та волинським збіжжям... Задовго до того, як українці відкрили і перетворили в землю обітованну степові провінції Канади, колоністи з Волині розчищали тут хащі по обидва боки Бугу, в той час коли назустріч їм рухалися осадники із Заходу...

З давніх-давен Підляшшя лежало на стикові культур: з одного боку — народність польська, костьол латинський, культура — західна. З іншого церква — грецька, народність — руська, культура — східна... І власне до такого братерства культур і братерства людей намагається прокласти шлях наша імпреза. Будемо вірити, що «Музичні діалоги...» стануть маленьким святом не лише для людей з обох берегів Бугу, усіх надбужанських земель. Що вони будуть ще одним кроком до творення нової моделі українсько-польських стосунків у сфері культури, де на першому місці будуть все-таки цінності, не ціни...

Актуальне інтерв'ю

Інженер Еугеніуш ВІХОВСКІ, війт гміни Мельник:

«ДЛЯ НАС ЦЕ ЧУДОВА РЕКЛАМА»

Уже в XVI столітті було це село заселене боярами Токаревськими. На початку серпня, у неділю, члени дирекції імпрези побували у Токарах на запрошення війта, щоб обговорити деякі організаційні справи... Дружина війта приготувала нам пахучого чаю, за яким і відбувалася ця розмова...

— У мене самого 20 гектарів землі. Але якби я не був на державній службі, міг би піти з торбою по світу. Зважте на те, що я наразі сам даю собі раду з власною технікою. Інші сільські господарі просто вагаються: збирати урожай чи хай залишається у полі. Адже минулорічне збіжжя все ще лежить у коморах та елеваторах. Закупівельні ціни впали так низько, що за центнер збіжжя можна купити кілька пляшок пива...

— Де ж вихід!

— Ми з членами ради війтів прикордонних гмін порушили клопотання перед властями відкрити ще один перехід на той бік державного кордону у Токарах. Наразі ним користуються тільки місцеві — від випадку до випадку. Це не тільки допоможе створити нові місця праці, але дасть нам можливість наладити бартерні відносини з сусідами.

— У таких умовах, напевно, не до «Музичних діалогів...»

— Навпаки! Для нас це чудова реклама. Вона ж рухає не тільки торгівлю. До нас уже тепер чимало людей приїздять влітку на відпочинок — на рибалку, за грибами, просто подихати свіжим повітрям. Маємо для них кемпінгові будиночки, наметове поле в «Тополіні», човни... Але їх стане набагато більше, якщо про фестиваль піде розголос у Польщі. Ось тому ми без вагань прийняли пропозицію Підляського відділу Об'єднання українців у Польщі і створимо «режим найбільшого сприяння» для ваших артистів та технічного персоналу. Якщо не вистачить місць у готелі, розселимо в кемпінгових будиночках, по хатах. Ви вже бачили нашу світлицю? Там уже виступав на Різдво вертеп із Луцька, мав великий успіх. І кіно «Гурнік» теж до ваших послуг: два роки тому люди перестали ходити у кіно, а він зовсім новий. І силову лінію до сцени в «Тополіні» теж перекинемо. Усе, як і обіцяли...

Ми подякували господині і приязно попрощалися з господарем, що нагадував атланта: такому під силу не лише підняти «залізну завісу»...